

Syntagma Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio II. Qualiter definiatur, & sit in Deo Prædestinatio ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](#)

tenus dicit, nullum viatorum, seclusa revelatione, posse certò scire, se esse de numero prædestinatum.

17. Difficultas 3. Quid particula *præ* verbo desti-
no, seu destinatio adjuncta significet? Advertes
hujusmodi particulam significare præcedentiam,
sive antecedentiam, idque tripliciter: Primò ante-
cedentiam durationis: secundò causalitatis: tertio
dignitatis: An vero omnes has antecedentias sig-
nificant particula *præ* in præsenti, est quæstio præ-
sens: pro qua:

Dico 1. Particula *præ* significat antecedentiam
durationis. Ita P. Vasq. i. p. d. 87. cap. 5. P. Tanner.
1. p. q. 23. art. 1. q. 2. dub. 1. n. 4. P. Ruiz. 1. p. d. 1.
de prædest. sect. 1. n. 8. P. Herice 1. p. d. 21. cap. 1. n. 3.
P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 1. n. 5. cum Alesf.
& Durand. in 1. dist. 40. q. 1. P. Preposit. 1. p. q. 23.
art. 8. dub. 1. n. 13. & alii. Probatur primò ex illo
Matth. 25. *Venite benedicti Patris mei, posidete pa-*
ratum vobis regnum à constitutione mundi, id est ab
æternitate. Et 1. Cor. 2. *Loquimur Dei sapientiam,*
quam prædestinavit Deus ante facula. Et ad Rom. 8.
Quos præscivit, & prædestinavit; sed præscivit ab
æterno; ergo & ab æterno prædestinavit.

18. Probatur secundò ratione, quia prædestinationis,
ut infra dicemus, est actus immanens in Deo; sed
Deus nullum actum immanenter habet, imò ne-
que habere potest in tempore; alioqui, cum talis
actus sit ipse Deus, illumque de novo in
tempore haberet, Deus ipse mutaretur in tem-
pore, quod non est dicendum; ergo &c.

19. Dico 2. Particula *præ* etiam significat ante-
cedentiam causalitatis. Ita P. Herice cit. n. 6. P. Ruiz.
cit. n. 7. & alii. Probatur, quia omnis causa ante-
cedit suos effectus ordine causalitatis; alioqui non
efficit ab illa; sed prædestinationis suos habet effec-
tus, ut infra dicimus; ergo illos antecedit or-
dine, sive antecedentia causalitatis.

20. Dico 3. Particula *præ* non significat antece-
dentiam dignitatis, ut voluit Catherinus in *opus-
cul. de prædest.* cap. 1. & in epist. ad Rom. 8. quate-
nus tres hominum ordines constituit: Primum
prædestinatum, quos proprio nomine vocat
prædestinatos, infallibili decreto electos secundum
propositum, quia Deus illos potentius vocavit, co-
piosius justificavit, & splendidius magnificavit,
horumque caput fuisset Christum Dominum, de-
inde Sanctissimum Deiparam Virginem MARIAM,
atque Apostolos, ac ceteros eximiae sanctitatis vi-
tos. Secundum ordinem, ait, esse salvandorum,
qui sunt directi ad gloriam communi providentia
cum reprobis, neque specialibus auxiliis vocati,
neque electi ad gloriam efficaciter, nisi post præ-
vivum bonum ulm. Tertium denique ordinem
reproborum, sicutque in hac Catherini sententia hoc
nomer. *Prædestinatio* non est commune omnibus,
qui consequuntur vitam æternam, sed prædestina-
ti comparatione salvandorum præcedunt, cosque
præcellunt dignitate, tūm in modo præligendi;
tūm in gloria, ad quam præliguntur.

21. Contra hanc Catherini sententiam præter Do-
ctores supra citatos num. 18. insurgunt Thomistæ
præsertim Sot. in Epist. ad Rom. cap. 9. Cordub. lib. 1.
questionarii quest. 56. P. Pererius in cap. 8. ad Rom.
d. 25. & alii. Primum, quia his prædestinatis, & ex-
mīle electis admittit libertatem amittendi gloriam;
siquidem de illis non potest dici illud Apoc. 3. *Tene*
quod habes, nè aliis accipiat, &c. Et D. Paulus, cum
in hac Catherini sententia foret eximiē prædesti-
natus, frustra diceret: *Ne forte cum aliis predica-
verim, ipse reprobis efficiar.* 1. Cor. 9. siquidem non

foret contingens reprobum effici. Secundò, quia
cūm alii etiam non ita eximiae sanctitatis confe-
quentur gloriam, si non ita dicuntur prædestinati,
poterit dici, aliquos non prædestinatos confe-
qui beatitudinem; hoc autem nullus dicit; &
ergo &c.

Advertes tamen hanc Catherini sententiam
poste cum limitatione admitti, ut eam admittit
P. Vasq. supracit. cum Camerar. Dialog. cathol. cap. 1.
§. 2. & etiam non incongruam dicit P. Ruiz d. 1. de
prædest. sect. 1. num. 6. si v. g. fiat comparatio inter
prædestinatos, & reprobos, quibus prædestinationis
negatur, certum enim est, prædestinatos
comparatione reproborum esse dignitate excelsi
lentiores.

233

SECTIO II.

Qualiter definiatur; & sit in Deo
Prædestinationis?

DIFFICULTAS 1. Qualis fit definitio præ-
destinationis? Varias prædestinationis
definitions apponunt Doctores, aliam
enim assignat Ruardus de liber. arbitr.
art. 7. cap. ult. propositio, ibi: *Prædestinationis est effi-
cacia ordinatio, & directio electorum per media con-
grua ad salutem æternam.* Aliam P. Bellarm. lib. 2.
de grat. & liber. arbitr. cap. 9. *Prædestinationis ait, est*
*providentia Dei, qua certi homines ex massa perdi-
tionis misericorditer selecti per infallibilis media in vi-
tam diriguntur æternam.* Aliam Venerabilis Beda
tom. 8. in lib. quest. q. 13. *Prædestinationis, inquit, est*
divine gratie appositio. Aliam D. Thom. 1. p. q. 23.
art. 1. *Prædestinationis, ait, est ratio transmissionis crea-
ture rationalis in vitam æternam.* Aliam Scot. in
1. dist. 40. q. 1. *Prædestinationis, inquit, est electio*
creature intellectualis, vel rationalis ad gratiam, &
gloriam. Aliam P. Mol. 1. p. q. 23. d. 1. *Prædestina-
tio, ait, est ratio ordinis, seu mediorum in Deo, quibus*
*prævidet creaturam rationalem perducendam in vi-
tam æternam cum proposto eundem ordinem exe-
quendi.* Omnes prædictæ definitions satis expli-
cant prædestinationis essentiam, quia tamen aliam
compliquerat assignant Scholastici cum D. August.
illam sic apponimus.

Conclusio fit: *Prædestinationis definitio: Præ-
scientia, & preparatio beneficiorum Dei, quibus cer-
tissimè liberantur, quicunque, liberantur.* Ita D. Aug. lib.
de bono persever. cap. 14. eam recipiunt D. Prosper. ad
excerpta genuef. cap. 8. D. Fulgent. lib. 2. ad Monim.
cap. 1. Magist. in 1. dist. 40. Alexand. 1. p. q. 28. memb. 1.
Albert. 1. p. quest. 63. memb. 1. & 2. & Scholastici
communiter, licet aliqui aliam sic definitionem
conficiant. *Prædestinationis est eterna, & divina or-
dinatio creature rationalis in vitam æternam per me-
dia supernaturalia infallibiliter consequendam.* Cūm
tamen in definitione D. Aug. proxime tradita
apponatur nomen, sive particula illa *Præficien-
tia loco generis, sciendum opus est, in quo-
nam præscientia, & prædestinationis distinguuntur;*
pro quo sit:

Difficultas 2. Qualiter præscientia à prædestina-
tione distinguitur? *Præscientia, & prædestinationis*
distinguuntur in eo, quod illa latius pateat, quām
ista, quatenus præscientia est ad bona, & ad mala;
prædestinationis autem solum respiciat bona. Pro-
batur primò ex D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 10. *Prædestinationis, ait, sine præscientia non potest*
esse; potest autem esse sine prædestinatione præscientia;
Præde-

244

253

264

Predestinatione quippe Deus ea prescit, quae fuerat ipse facturus. Unde dictum est: Fecit, quae futura sunt. Prescire autem potens est etiam quia ipse non facit, sicut quocumque peccata. Secundo, ex Concil Araulz. 2. can. 25. Valentinian. 3. cap. 3. Trid. sess. 6. can. 17. ubi damnantur asserentes, Deum aliquos praedestinare ad peccata; cum tamen Deus peccata præsiceret; si loqui aliquid daretur cognoscibile à Deo non cognitum, & Cognitio divina non esset comprehensiva; ergo &c.

27. *Probatur tertius ratione, quia præscire absolutè solùm dicit noritiam, non autem approbationem, & causalitatem in cognoscente respectu objecti cogniti; sed prædestinatio, cum sit scientia practica, & approbationis respectu termini prædestinati, dicit, & includit etiam approbationem, & causalitatem ejusdem in prædestinante; has autem non habet Deus circa peccata, quae licet presciat, non tamen approbat, neque causat; ergo &c.*

28. *Difficilis 3. Utrum prædestinatio ponat aliiquid intrinsecum formaliter existens in prædestinato? Negative. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. 4. 2. Alex. 1. p. q. 28. memb. 3. a. 2. Albert. 1. p. q. 63. memb. 1. D. Bonav. in 1. diff. 40. a. 1. q. 1. ad argum. Richard. ibid. a. 1. q. 1. & 2. P. Soar. lib. 1. de Prædest. cap. 2. num. 2. P. Arrub. 1. part. q. 23. a. 1. num. 1. P. Ruiz. d. 1. de prædest. sect. 5. num. 11. P. Preposit. 1. p. q. 23. a. 2. Probatur 1. ex D. Aug. in præfat. ad psal. 150. Prædestinatio, inquit, nostra non in nobis facta est, sed in occulto apud ipsum in ejus praesentia. Tria vero reliqua in nobis sunt, vocatio, iustificatio, & glorificatio. Vocamus predicatione penitentie, &c. Et simile habet lib. 13. confess. cap. 34. ergo &c.*

29. *Probatur secundo ratione, quia prædestinatio ut infra dicemus, est actus intellectus, & voluntatis divinæ; sed hujusmodi actus nihil intrinsecum formaliter ponunt in persona, circa quam versantur, tanquam circa objectum cognitum, & amatum; ut pacem in intellectu, & voluntate creata; ergo &c. Dixi intrinsecum, nam extrinsecè ponit denominationem prædestinati; sicut enim objectū dicitur extrinsecè cognitum, & amatum à cognitione, & amore, sic etiam dicitur à prædestinatione extrinsecè prædestinatum. Dixi etiam formaliter, nam effectivè ponit in prædestinato omnes effectus, quos in illo causat, nempe vocationem, & alia auxilia, illorumque finem, nempe gratiam, &c.*

30. *Objicies 1. Ex D. Aug. de bono persever. cap. 14. Prædestinatio est præparatio beneficiorum Dei; sed præparatio est aliquid in præparato; ergo &c. Respondeo distinguendo minorem: est aliquid in præparato, si si præparatio externa, & passiva; concedo minorem; si sit interna, mentalis, & activa; nego minorem: hæc enim tota est in Deo præparante: illa autem, cum sit executio præparationis internæ, tota est in præparato, non tamen est prædestinatio, sed illius executio. Patet in artifice priùm decernente opus faciendum; priùs enim dicitur præparans internè, & postea externe operatur.*

31. *Objicies 2. Prædestinatio ponit in prædestinato dignitatem prædestinati, per quam distinguitur à non prædestinato; sed hæc est ei aliquid intrinsecum; ergo &c. Resp. distinguendo minorem: est ei aliquid intrinsecum morale; concedo minorem: physicum; nego minorem: talis enim dignitas est quid morale, ut est dignitas prætoris in prætore à Rege illi data, & non physicum, de quo est quæstio.*

32. *Instabis: Dignitas baptizati, & Sacerdotis illos*

distinguis à non baptizato, & non sacerdote, ponit in illis aliquid physicum intrinsecè; ergo euā sic ponit dignitas prædestinati in ipso prædestinato. Respondeo negando consequentiam; diversaratio est, quia illi constituantur tales per quasdam qualitates indelebiles, quas illa Sacra menta in eis producent; qualitas autem est quid physicum; at vero prædestinatio nullam qualitatem producit in prædestinato, sicutque solùm moraliter distinguitur à non prædestinato.

Urgebis: Prædestinatio est actus Dei efficax; sed hic distinguitur ab actu inefficaci ipsius Dei in eo, quod ille efficiat mutationem physicam in objecto, & non ita efficiat hic; ergo &c. Respondeo negando minorem: solùm enim efficit mutationem moralē, quam non efficit actus Dei inefficacis, in quo satis distinguitur ab efficaci.

Inferes: Ergo sicut datur actus Dei efficax, qualis est prædestinatio sine mutatione physica in prædestinato, poterit etiam Deus sine mutatione physica in peccatore remittere peccatum mortale per solam condonationem extrinsecam. Respondeo hoc solùm implicare de potentia Dei ordinaria, non autem absoluta, quamvis id neget P. Vals., dicens non posse tolli maculam relictam à peccato, neque dignitatem ad peccatum sine retractatione peccatoris, consequenterque sine illius mutatione physica: addit tamen posse à Deo remitti debitum peccatum per solam extrinsecam Dei condonationem sine illa physica mutatione peccatoris; hoc autem admisso, jam datur actus Dei efficax, qualis est illa extrinsecā condonatio, quin detur mutatione physica in objecto.

Objicies 3. Posito actu Dei libero, nempè prædestinatione, resultat in Deo denominatio realis de novo, nempè prædestinantis; sed talis denominatio non provenit ex aliquo in Deo de novo recepto, alioquin mutaretur Deus; ergo ex aliquo de novo recepto in objecto, per quod tale objectum physicè mutatur. Respondeo talem denominacionem provenire quidem ab aliquo recepto in objecto non physicè, sed moraliter, sicutque in illo sola datur mutatione moralis, quam ipse actus Dei libertat dicit in obliquo, quin in Deo detur aliqua mutatione, cum enim Deus à solis suis actibus liberis intrinsecis dicatur prædestinare, & hi sint ab aeterno, ut infra dicemus, nulla exinde arguitur mutatione in Deo, neque physica, neque moralis.

Inferes 1. Ergo posset Deus per actum efficacem relaxare votum sine illa mutatione physica voventis. Respondeo id nullum esse inconveniens, neque enim vovents efficit relaxationem, sed eam factam supponit à voluntate Dei, & potestate, à qua illa tota dependet, sicutque nulla in vovente datur mutatione physica.

Inferes 2. Ergo si tunc vovents ageret contra votum non peccare; et neque incurreret excommunicationem, aut reservationem, si forte illas haberet annexas. Respondeo negando illationem quoad primam partem; peccaret enim, quatenus ageret conscientiam erroneam, quæ à peccato non liberata; non tamen incurreret excommunicationem, aut reservationem, quia hæc solùm incurruuntur realitate facti, non autem per conscientiam erroneam.

Urgebis: Ex tali relaxatione resultaret negotiatio realis illius obligationis; sed hæc videtur arguere mutationem physicam; ergo &c. Respondeo negando minorem: solùm enim est mutatione realis moraliter, & non physicè, qualis est ejus forma negata, nempè obligatio; siquidem talis est negotiatio

negatio, & talem arguit mutationem, qualis est ejus forma negata.

Difficultas 4. Utrum prædestination sit aliquid intrinsecum existens formaliter in solo Deo? Affirmative. Ita Doctores supra citati. Probatur primò, quia prædestination debet esse in aliquo formaliter intrinsecè; sed non ita est in prædestinatione, ut diximus; ergo in Deo prædestinante. Secundò, quia prædestination est actus Intellectus, & voluntatis divinae; ergo debet esse in cognoscere, & volente per tales actus; sed hic est solus Deus; ergo in solo Deo existunt formaliter.

Dices: Prædestination, cùm sit actus liber in Deo, solum adit respectum rationis, aut aliquid contingens; sed in Deo nihil datur contingens intrinsecum; alioquin mutaretur; ergo &c. Respondeo prædestinationem addere quidem in Deo aliquid contingens, non secundum rectum, sed secundum obliquum: cùm enim sit actus liber in Deo, ut infà dicemus, hic in Deo dicit in recto ipsum actum necessarium, & in obliquo objectum contingens; ac proinde secundum quod dicit in recto est aliquid divinum, & necessarium; & aliquid contingens, aut rationis secundum quod dicit in obliquo.

Difficultas 5. Utrum prædestination sit actus immanens in Deo; & ab æterno? Dico 1. Prædestination est actus immanens in Deo. Ita P. Soar. lib. i. de prædest. cap. 2. n. 2. P. Ruiz. i. p. d. i. de prædest. scđ. 5. n. 11. P. Tanner. i. p. q. 23. art. 1. dub. i. n. 12. P. Preposit. i. p. q. 23. art. 2. P. Herice. i. p. d. 22. cap. i. n. 1. P. Arrub. i. p. q. 23. art. 2. P. Arriaga. i. p. d. 33. num. 2. Probatur primò, quia prædestination secum defert præscientiam, & electionem; sed hæ sumuntur in Deo per modum actus ultimi vitalis immanentis, cùm sint operaciones potentia cognoscientis, & appetentis; ergo &c. Secundò, quia prædestination, ut infà dicemus, est aliquid liberum in Deo; sed nihil est in Deo liberum, nisi quod ei convenit per modum actus immanentis; siquidem omnia alia Attributa ei necessariò convenient; ergo &c.

Dico 2. Prædestination est in Deo ab æterno. Ita Doctores proximè citati. Probatur primò ex Sacra Pagina i. Cor 2. Loquimur Dei sapientiam in mysterio, que abscondita est, quam prædestinavit Deus ante secula in gloriam nostram. Et Joan. 17. Clarifica me tu, Pater, apud temet ipsum claritate, quam habui prius, quam mundus esset apud te. Et ad Ephes. i. Sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus Sancti: ex quibus satis constat & Christi Domini, & nostrarum prædestinationem esse à Deo ab æterno factam; ergo &c.

Probatur secundò ex Sanctis Patribus D. Chrysost. i. Cor. 2. Hom. 7. Hoc Paulus in praesentia ostendere annuitur, quod scilicet semper nos dilexit à principio Deus, etiam non dum editos. Et D. August. lib. de prædest. & grat. cap. 5. Antequam ficeret nos, præscivit nos, & in ipsa nos praescientiam, cùm non dum fecisset, elegit. Et Epist. 57. ad Dardanum. Quonodo ergo Dei filios, nisi secundum prædestinationem, secundum quam & Apostolus dicit, quod nos elegitur Deus in Christo ante constitutionem mundi? D. Fulgent. lib. i. ad Novim. cap. 12. In ipso ex eternitate dispositionis sua in prædestinatione jam fecit, quæcumque effectu operis sui tempore congruo facienda dispositus. Et D. Isidor. lib. i. sentent. cap. 18. Nobis igitur temporaliter accident, qua conditor omnium sine tempore providetur. Et D. Bern. serm. 78. in Cant. Prædestination, non dico, ab exortu Ecclesie, sed nè à mundi principio quidem principium habet. Tom. i.

buit; non denique à tempore illo, vel illo, ante tempore est. Sanè secundum prædestinationem nunquam Ecclesia electorum penes Deum non fuit. Idem habent Theodoret. Tertul. lib. 5. in Marcion. cap. 6. D. Paulin. ad Alipium Epist. 35. apud D. Aug. D. Ansel. ad Rom. 8. Concil. Valent. sub Leon. 4. cap. 3. & alii.

Probatur tertio ratione, quia prædestination, ut infà dicemus, est actus Dei intelligentis, & voluntatis; sed quidquid Deus intelligit, vult, & amat, ab æterno amat, vult, & intelligit; alioquin, si in tempore, daretur in Deo mutatio, cùm aliquid de novo vellet, amaret, & intelligeret; ergo &c. Confirmatur, quia prædestination, ut diximus, est aliquid intrinsecum in Deo formaliter; sed nihil est in Deo intrinsecè, & formaliter, quod non sit ab æterno; alioquin Deus mutaretur; ergo &c.

Oppones 1. Non minus dicitur de solo Deo creare, quām prædestinare; sed creatio non dicitur de Deo ab æterno, cùm sit in tempore; ergo idem dicendum de prædestinatione; ergo &c. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est: Primò, quia creatio, cùm sit actio physica, requirit entitatem realem, & realiter existentem, in qua recipiatur, quā entitas cùm ab æterno non existat, ideo creatio non est in Deo ab æterno: at verò prædestination, cùm sit entitas, & actus intentionalis, solam entitatem intentionalem, & objectivam requirit; cùm autem hanc entitatem objectivam habuerint prædestinati ab æterno in mente divina, idèò ab æterno datur de illis in Deo prædestination. Secundò, quia creatio, cùm non recipiatur in Deo, sed in termino creato, licet detur in tempore, nulla ex eo datur mutatio in Deo: at verò prædestination, cùm sit aliquid in Deo intrinsecum, si daretur in tempore, aliquid in tempore daretur in Deo formaliter intrinsecum, quod stare non potest cum illius Immutabilitate.

Oppones 2. Prædestination est actus Intellectus divini cognoscientis; sed Deus aliquid cognoscit in tempore quod ab æterno non cognovit; siquidem cognoscit rem existentem ut sibi realiter præsentem, quā cùm in tempore existat, in tempore illam ut sic cognoscit; ergo &c. Respondeo negando minorem, ad cuius probationem dicimus, licet res in tempore existat, adhuc Deum illam ab æterno cognoscere existentem pro illa differentia temporis, in quo exitura est, fine ulla mutatione intrinseca in Cognitione divina, licet detur ex parte objecti cogniti, ratione cuius datur in Deo quædam denominatio extrinseca cognoscientis.

Instabis: Si Deus in tempore prædestinaret, daretur mutatio, non solum in prædestinatione, sed etiam in Deo prædestinante; ergo etiam quando Deus in tempore cognoscit rem existentem ut sibi realiter præsentem, non solum dabatur mutatio ex parte objecti cogniti, sed etiam Dei cognoscientis. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia cùm prædestination sit actus Deo intrinsecus, & in eo immanens formaliter, ut diximus, si daretur in tempore, Deus in tempore aliquid intrinsecum de novo reciperet, & sic intrinsecè mutaretur, quod implicat: at verò cùm Cognitione divina sit ad omne cognoscibile, quod datur aliquid de novo cognoscendum, potest ad illud extendi sine ulla mutatione intrinseca, & cum sola mutatione ex parte objecti.

Urgebis: Prædestination completerur per obli-
quum; sed hoc est quid creatum; nihil autem
creatum datur ab æterno; ergo neque ab æterno
datur

datur in Deo prædestinatio. Respondeo tale obliquum, licet si quid creatum, esse quid creatum intentionale, & objectivum in Mente Divina; non autem implicata liquidatione, & objectivum ab æterno, licet sic implicet aliquid physicum.

Oppones 3. Prædestinatio non solum est præscientia, sed etiam preparatio beneficiorum Dei; ergo licet prout est præscientia sit ab æterno, saltem prout est preparatio, erit temporalis, ut potè quæ versatur circa rem existentem eam disponendo ad finem. Respondeo præparationem, ut supra diximus, duplēcē esse, internam aliam existentem in actibus intellectus, & voluntatis artificis v. g. & aliam externam, ut quando artifex dolat ligna ad effigiem efformandam, & hæc ab illa proficitur ut a cœlo: Prædestinatio autem non est præparatio externa, quæ est effectus, & in tempore; sed interna, quæ est ab æterno; licet enim versetur circa media, quibus subjectum dirigitur in finem, non ita versatur circa illud ut actu existens, sed ut futurum ex æternitate.

Oppones 4. Prædestinatio, ut supra diximus, est pars providentia; sed hæc non est ab æterno; siquidem supponit existentem rem, cui providetur; nulla autem res existit ab æterno; ergo prædestinatio, saltem quâ parte spectat ad providentiam non erit ab æterno. Respondeo negando minorem, & ejus probacionem prout diximus d. i. à num. 83. Accedit, quod providentia, licet versetur circa media, quibus dirigit subjectum ad finem, illud tamen supponit ab æternitate futurum.

SECTIO III.

Vtrum Prædestinatio sit libera; & in quo formaliter consistat?

DIFFICULTAS I. Utrum Prædestinatio in Deo sit libera; an necessaria? Dico 1. Prædestinatio simpliciter, & absolute est Deo libera. Est de Fide. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 3. n. 3. P. Ruiz d. i. de prædest. scđt. 4. num. 6. & alii. Probatur primò ex illo Joan. 3. *Spiritus ubi vult spirat..... sic est omnis, qui natus est ex Spiritu.* Et Joan. 5. *Sicut Pater suscitat mortuos, & vivificat; ita & Filius quis vult, vivificat.* Et Matt. 20. *An non licet mihi, quod volo facere?* Et Matt. 11. *Cui voluerit Filius revelare.* Et Marc. 3. *Vocavit ad se, quos vouluit ipse.* Et ad Rom. 8. *Scimus quoniam diligentibus Deum, omnia cooperantur in bonum, iis, qui secundum proppositum vocati sunt Sancti.* Et ad Rom. 9. *An non habet potestatem figulus lutu ex eadem massa facere aliud quidem rās in honorem, aliud verò in contumeliam?* Ex Jacob. 4. *Unus est Legislator, & Jūdex, qui potest perdere, & liberare;* sicque in aliis locis, quibus nominatur electio, propositum, aut consilium circa dilectos, his enim nominibus significatur indifferentia libertatis divinæ ad eos prædestinandos.

Probatur secundò rationibus: prima, quia prædestinatio est de objecto contingentia, cum sit de creatione, & ordinatione creaturarum rationarium in vitam æternam per media infallibilia consequendam, ad quod nihil datur Deum necessitans; sed quod ita in Deo est, liberum est; ergo &c. Secunda, quia prædestinatio est gratia; sed gratia excludit omnem necessitatem; aliqui esset & non esset gratia; ergo &c. Tertia, quia Deus potuit nullum prædestinare; aut plures prædestinare,

quos non prædestinavit; aut plures non prædestinare, quos prædestinavit; sed id stare non potest sine libertate in prædestinante, & contingentia in prædestinatione; ergo &c. Quarta, quia Providentia Dei est libera; ergo multò magis prædestinatio.

Oppones: Prædestinatio, ut diximus, est æterna in Deo; sed quod est æternum, est immutabile; ergo est necessarium; con sequenterque prædestinatio est in Deo necessaria, & non libera. Respondeo ex eo, quod prædestinatio sit æterna, non sequi esse absolute, & simpliciter necessarium; nam ab æterno sunt in Deo Scientia, & Amor futurorum, & existentium; & tamen non sunt quid in Deo necessarium, sed liberum, & contingens, cum ita sint in Deo, ut possint non esse, si Deus libereret non determinasset ad productionem creaturarum; sicque similiter de prædestinatione.

Hinc colliges primò, licet certissimum sit esse in Deo prædestinationem, incertum tamen nobis esse, hunc, aut illum esse prædestinatum; tunc quia ita definitum est à Trid. scđt. 6. cap. 12. & can. 15. & 16, tunc etiam, quia cum prædestinatio penderet ex libera Dei voluntate, nullus, excepta revelatione, potest certò scire hanc determinationem. Voluntatis divinæ; hac autem revelatio regulariter non fit, ne aut prædestinati negligentes fiant, aut reprobi desperent. Secundò, licet certò id scire non possumus, posse tamen probabiliter, & per conjecturas aliquam de eo habere cognitionem, nempe per varia prædestinationis signa, de quibus infra.

Dico 2. Prædestinatio potest dici necessaria ex suppositione, quod aliqui conflecuntur sunt Beatus, tamen. Ita P. Soar. proximè num. 6. Probatur, quia in facta suppositione, cum Beatitudo sit quid supernaturale consequendum, non potest ita acquiri sine præscientia mediiorum ad illam, & sine ordine, & præparatione talium mediiorum; ergo necesse est, quod præcedat prædestinatio ita ordinans, & media præparans. Confirmatur, quia nulla res potest aequi suum finem, nisi per divinam Providentiam; sed prædestinatio nihil aliud est, quam divina Providentia ad finem supernaturalem consequendum, qualis est Beatitudo; ergo ut hæc acquiratur necessari est, (saltem necessitate secundum quid) prædestinatio.

Dico 3. Prædestinatio fuit etiam in Deo necessaria necessitate congruentia. Ita P. Soar. cit. num. 7. P. Ruiz, cit. num. 8. & alii. Probatur primò, quia congruum fuit Bonitati divinæ, quatenus est bonum diffusivum sui, quod Deus crearet homines, illosque ordinaret ad finem supernaturalem; ergo etiam congruum fuit, quod aliquos prædestinaret ad tales finem, nempe ad gloriam postea in re consequendam. Secundò, quia aliter viderentur frustra creari, aut ad malum destinari; sed hoc non est dicendum; ergo &c. Tertiò, quia aliter videbatur Deus impotens ad eos salvandos; & velle amittere posse ab eis postea in Beatitudinem perfecere glorificari; sed hæc non sunt dicenda; ergo necessitate congruentia debuit Deus aliquos prædestinare.

Objicies 1. Nullum est inconveniens, quod dentur plures Angelorum species, quarum nullus Angelus salvetur; ergo nullum erit inconveniens, quod detur species hominum, quin ex illa aliquis homo salvetur. Respondeo primò, antecedens solum esse verum in opinione D. Thomæ dicentis, omnes Angelos esse specie diversos, & prout sic idem est non prædestinare aliquem Angelum, atque non